

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 84 0 П 003307 09 Рев
Бања Лука, 14.4.2011. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Росе Обрадовић, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице Б. Ч.-М. из С. Б., коју заступа Ј. Х., адвокат из Б., против тужене Општине Б., коју заступа Правобранилаштво РС из Д., ради чинидбе или исплате, одлучујући о ревизији тужене против пресуде Окружног суда у Добоју број 84 0 П 003307 08 Гж од 12.8.2009. године, на сједници одржаној 14.4.2011. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се усваја, пресуда Окружног суда у Добоју број 84 0 П 003307 08 Гж од 12.8.2009. године се преиначава и суди:

“Жалба тужене се усваја и пресуда Основног суда у Дервенти број 13 84 П 003307 06 П од 30.7.2008. године се преиначава тако што се одбија тужбени захтјев за обавезивање тужене да осигура тужитељици откуп двособног стана површине 58 м² у првој градској зони у Б. или да јој исплати протувриједност стана у износу од 30.247,00 КМ, а тужитељица се обавезује да туженој накнади парничне трошкове у износу од 1.800,00 КМ”.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Дервенти број 13 84 П 003307 06 П од 30.7.2008. године тужена је обавезана да тужитељици осигура откуп двособног стана површине 58 м² у првој градској зони у Б. или да јој исплати протувриједност наведеног стана у износу од 30.247,00 КМ са законском затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате, те да јој накнади парничне трошкове у износу од 4.280,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Добоју број 84 0 П 003307 08 Гж од 12.8.2009. године жалба тужене је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужена побија другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се оспорена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија је основана.

У овој парници тужитељица тужбом тражи да суд обавезе тужену да јој омогући откуп двособног стана површине 58 м2 у првој градској зони у Б. или да јој исплати протувриједност тог стана у износу од 30.247,00 КМ са законском затезном каматом од дана утужења до исплате.

Према утврђеном чињеничном стању, које међу парничним странкама и није спорно, тужитељица је носилац станарског права на двособном стану површине 58 м2 у Улици ... у Б.; овај стан је у току рата оштећен јер је на зграду у којој се налази пала експлозивна направа; Министарство за ... је 2000. године, поводом захтјева тужитељице, истој вратило у посјед наведени стан уз напомену да стан није услован за становање; тужитељица је 03.4.2006. године туженој поднијела писмени захтјев за откуп другог одговарајућег стана или обештећење у новцу, а истог дана је и суду поднијела тужбу са идентичним захтјевом.

Првостепени суд је у цјелости усвојио захтјеве тужитељице налазећи да је тужена, у смислу члана 56. Закона о приватизацији државних станова („Службени гласник Републике Српске“, број 72/07 – пречишћени текст, даље: ЗПДС), обавезна тужитељици обезбиједити откуп другог одговарајућег стана.

Другостепени суд је прихватио чињенично утврђење и правни закључак првостепеног суда.

Стоји навод ревизије да су нижестепене пресуде засноване на погрешној примјени материјалног права.

Тачно је да је одредбом члана 56. ЗПДС прописано да је носиоцу станарског права, чији је стан у саставу ратом уништене стамбене зграде, општина дужна омогућити откуп другог одговарајућег стана, али не већег од стана који је користио, под истим условима које је имао као носилац станарског права. Међутим, истим чланом је одређен рок у коме општина треба извршити ову обавезу (осам година од ступања Закона на снагу). ЗПДС је ступио на снагу 28.7.2001. године, објављивањем Одлуке Високог представника за БиХ у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 35/01. То значи да обавеза тужене да обезбиједи тужитељици откуп другог одговарајућег стана доспијева 28.7.2009. године. Из тога произлази да до подношења тужбе и до доношења првостепене пресуде у овој правној ствари обавеза тужене није била доспјела. Како дужник долази у доцњу тек кад не испуни обавезу у року одређеном за испуњење, у смислу члана 324. ст. 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85 и 57/89 те „Службени гласник Републике Српске“, број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04), а у овом случају потраживање тужитељице до закључења главне расправе није доспјело, нижестепени судови су погрешно примјенили материјално право кад су усвојили захтјев који није доспио за испуњење.

Овдје треба имати у виду да обавеза прописана чланом 56. ЗПДС постоји само ако је стан у рату уништен. У конкретном случају стамбена зграда, у којој се налази стан на коме тужитељица има станарско право, није уништена односно порушена, већ је оштећена, а према налазу и мишљењу грађевинског вјештака С. Ж., израђен је елаборат и пројекат санације те зграде.

У односу на алтернативно постављени дио захтјева тужитељице, којим је тражила да се обавеже тужена да јој исплати протувриједност стана, правилна примјена материјалног права је налагала да се овај дио захтјева у сваком случају одбије као неоснован.

Наиме, овако постављен захтјев за алтернативну чинидбу нема упоришта у материјалном праву јер у смислу члана 5. Закона стамбеним односима („Службени лист СРБиХ“, бр. 14/84, 12/87 и 36/89 те „Службени гласник Републике Српске“, бр. 19/93, 22/93, 12/99 и 31/99, даље: ЗСО), право располагања, кориштења и управљања становима, које су као инвеститори изградили или по другом основу стекли, имају даваоци стана на кориштење, а према одредби члана 11. ст. 3. ЗСО, изричито је забрањено продавати односно куповати или на други начин, супротно одредбама тог закона, преносити односно стицати станарско право.

Из предњих разлога је уважавањем ревизије тужене ваљало преиначити обје нижестепене пресуде и одлучити као у изреци (члан 250. ст. 1. Закона о парничном поступку - „Службени гласник Републике Српске“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 и 49/09, даље: ЗПП).

Како је тужена успјела у спору, на основу члана 397. ст. 2. ЗПП су јој досуђени парнични трошкови, обрачунати у складу са тарифним бројем 2. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске“, број 68/05), који се односе на састав одговора на тужбу те заступање на припремном рочишту и рочишту за главну расправу у износу од по 600,00 КМ.

Предсједник вијећа
Роса Обрадовић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић